7/5345

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-01.02-20/ 18.01.02* 04281
Konu: Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi: 26.12.2001 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12569 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in tevcih ettiği yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu önergeye cevaben hazırlanan metin ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ve gereği takdirlerine arz olunur.

Prof.Dr. Nami ÇAĞAN
Bakan

EKLER
EK-1 Yazı (1 Adet-2 sayfa)

7/5345

ANKARA MİLLETVEKİLİ M. ZEKİ ÇELİK'İN DEVLET BAKANI SAYIN KEMAL DERVİŞ'E TEVCİH ETTİĞİ 7/5345-12645 NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ İÇİN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

Soru.1. Anayasa'da yapılan değişiklikle tahkime imkan veren yasa değişikliğinden beş yıl öncesine kadar ve bu değişiklikten bu yana aylar itibariyle ülkemize ne kadar yabancı sermaye girişi söz konusudur?

Tahkimin, kamu hizmeti imtiyaz sözleşme ve şartlaşmalarında bir uyuşmazlık çözüm yolu olarak kabul edildiği yıl olan 1999 yılı öncesi ve sonrasında Hazine Müsteşarlığınca izin verilen doğrudan yabancı sermaye tutarlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

1997-2001 Yıllarında İzin Verilen Doğrudan Yabancı Sermayenin Aylara Göre Dağılım Tablosu (Milyon $)

AYLAR	1997	1998	1999	2000	2001	Toplam
Ocak	196	84	37	21	95	433
Şubat	57	218	109	39	248	671
Mart	126	137	284	458	275	1280
Nisan	133	185	308	78	135	839
Mayıs	100	72	62	361	279	874
Haziran	174	243	133	246	174	970
Temmuz	138	99	232	245	149	863
Ağustos	79	22	24	340	212	677
Eylül	74	162	65	149	607	1057
Ekim	82	98	122	392	165	859
Kasım	179	21	138	83	80	501
Aralık	340	306	186	648	340	1820
Toplam	**1.678**	**1.647**	**1.700**	**3.060**	**2.759**	**10.844**

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, kamu hizmeti imtiyaz sözleşmelerinde çıkabilecek hukuki uyuşmazlıklarda, tahkime imkan veren 14.08.1999 tarihli Anayasa değişikliğini izleyen 2000 yılında, izin verilen yabancı sermaye toplamı, bir önceki yıla göre, 1 milyar 360 milyon dolar artarak, 3 milyar 60 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2001 yılında da, 1999 yılında verilen tüm izinlerin, 1 milyar 59 milyon dolar üzerinde bir yatırıma izin verilmiştir.

Soru.2. "Tahkim" sonucu yabancı sermaye girişinde bir artış söz konusu olduğunu düşünmekte misiniz, eğer öyle ise bu artış nasıl gerçekleşti?

Ülkemizin, dünyadaki tüm doğrudan yabancı sermaye yatırımlarındaki payı oldukça yetersiz olmakla birlikte, Anayasa'da tahkime imkan veren değişikliktan sonra, yabancı sermaye yatırımlarında belli bir artışın olduğunu söylemek mümkündür.

Ancak, tahkime imkan veren düzenlemeler, doğrudan yabancı sermayenin belli bir ülkede yatırım yaparken dikkate aldığı, "bölgesel pazara yakınlık, siyasi ve ekonomik istikrar, hukuki öngörülebilirlik ve saydamlık, işgücü ve enerji maliyetleri" gibi kriterlerden sadece birisini oluşturmakta olup, ülkemizin doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında dünyada hakettiği yeri alabilmesi için, halihazırda bir dizi yapısal reformlar eşliğinde sürdürülen ekonomik programın kararlılıkla uygulanması gerekmektedir.

Soru.3. "Tahkim" yasasından bu yana ülkemizi ilgilendiren kaç adet "tahkim" konusu problem halledilmiştir?

Soru.4. Tahkimle halledilen problem varsa bunlar nelerdir ve maddi büyüklükleri nedir?

Türkiye'de faaliyet gösteren GSM şirketlerinden bazılarının, Paris'te bulunan Milletlerarası Ticaret Odası'nda (International Chamber of Commerce) açmış oldukları ve lisans sözleşmelerinin uygulanmasından doğan davalar halen devam etmektedir. Anayasa'daki değişiklikten sonra başlayıp sonuçlanmış olan herhangi bir tahkim süreci bulunmamaktadır.